

کلمات مترادف

لجباز

یاس: ناامیدی

سخت سر: بهسر سخت -

ابرام: پافشاری کردن

نجنیدم: تملک نفع دردم

نذر کردن: دادن مال یا چیزی در راه رضای خدا

کاوید: تلاش کرده

کران: که از آن

سپیده دم: بامداد

افسرده: نا ارجح

کرم کرده: لطف کن

سنگ خارا (سنگ خاره): نوعی سنگ، سنگ سخت

شکرانه: کاری که برای سپاس انجام شود.

کلمات متضاد

پرسش ~ پاسخ

فراوان ~ کم

آغاز ~ پایان

سهل ~ دشوار

کلمات هم خانواده

نذر، بذورات

طیب، مطب

حیرت، تحیر، حیران

شکر، شاکر

قربانی، قربان

ماهر، مهارت

ناید: نمی آید

بالین: بهیمن

بهبودی: بهیمنی و سلامت

گرت: اگر تو

ماهر: زیردست

بامهارت بودن

اشک ~ حده

نیک بخت ~ بد بخت

۱ هر کلمه را به طبقه‌ی مخصوص آن وصل کن.

۲ درستی و نادرستی جملات زیر را مشخص کرده و در صورت نادرستی، درست آن‌ها را بنویس.

الف: عبدا... می‌خواست حسین را به خارج بفرستد.

ب: چشمه با ناامیدی راه خود را عوض کرد.

پ: چشمه آرام و سنگ سخت بود.

ت: محمد تقی بهار، همان ملک‌الشعرها است.

۳ متن زیر را با «تا، اما، و، که» کامل کن.

«مرضیه دختری بود که... در کلاس پنجم درس می‌خواند. تا می‌توانست تلاش می‌کرد... نمی‌توانست نمره‌های عالی بگیرد... اینک معلم او را راهنمایی کرد...
 طریقه‌ی درست مطالعه کردن را به او آموخت.»
 با توجه به آموزش‌های درس، جملات زیر را کامل کن.

الف: با دقت در آفرینش خدا و خوب دیدن... بهترین نسبت به آفرینش پیدا می‌کنیم.

ب: پس از درک محتوا و ارتباط میان اجزای تصویر، موضوع آن را مشخص می‌کنیم.

با توجه به شعر چشمه و سنگ، کلمه‌های خواسته شده را از جدول پیدا کن و بنویس.

					ف	ا
			ظ		ش	ی
س	ر	ا	ص	ع	ق	م
س	ر	ا	ص	ع	ق	م
ی	ت	ص	ع	ق	م	س
ی	ه	ا	ر	س	ا	ی
ا	ب	ا	ه	ی	ق	ا
ز	ی	ر	ل	ر	غ	د
ن	ی				ت	ن
					و	

الف: هم‌معنی کلمه‌های (ناامیدی، آسان، ابرام)

پاس - سهیل - اصرار -

ب: کوتاه نشده‌ی کلمات (رهی، کز، گرت، استاد)

راهی - کم‌از - آبرو - استاد -

اگر خواندن با درک و فهمیدن مطلب همراه باشد، می‌تواند دروازه‌ای از دانایی را بر ما بگشاید و همین باعث می‌شود تا ما با یافتن آگاهی بیشتر و علم و دانایی افزون، در کارهایمان موفق‌تر شویم. افراد بزرگی مثل بوعلی سینا، از همان کودکی که کتاب یا قرآن می‌خواندند تا معنی کلمات و واژه‌ها را نمی‌فهمیدند آن را کنار نمی‌گذاشتند. به همین دلیل پیشرفت و جهش حیرت‌آوری در سنین پایین داشتند. اگر می‌خواهیم پیشرفت کنیم و به درجات بالای علمی برسیم، باید با تأمل و صبر درس بخوانیم.

بخوان و بدان

درنا: برنا اون لانه‌ی پرنده، روی درخت گوشه‌ی حیاط خیلی قشنگ است! من کنارش عکس گرفتم.
 برنا: کدوم لانه‌ی پرنده؟ من که صبح تا شب تو حیاط هستم، چرا ندیدم!
 درنا: به خوب نکته‌ای اشاره کردی. تو خوب ندیدی، فقط نگاه کردی!
 «خوب دیدن، گام مهمی برای رسیدن به دانایی است. چون با خوب دیدن، دقیق‌تر و کامل‌تر می‌بینیم و درک و فهم بهتری نسبت به آفرینش خدای بزرگ پیدا می‌کنیم.»

نگاه کردن، امری غیر ارادی می‌باشد. مانند: (چشماتمان را باز کردن پلک زدن) ولی خوب دیدن به اطراف امری است که به صورت ارادی و با دقت و انتخاب خودمان انجام می‌شود. مانند: (خرید کتاب، کیف، لباس دلخواه)

دانشمندان واقعی کسانی هستند و بوده‌اند که از کنار پدیده‌ها بی‌تفاوت نگذشته‌اند.

املا دان

یکی از راه‌های تقویت املا، استفاده از حافظه کوتاه مدت است. به این ترتیب چند بار متن درس را با سرعت بخوانید و بعد در هر مرحله، واژه‌هایی که از درس در خاطرت مانده را یادداشت کنید.
 حال شما سه مرتبه متن درس را بخوان و در هر مرحله کلماتی که در خاطرت مانده را یادداشت کن. (نکته: توجه شود کلمات در

سری دوم و در سری سوم تکراری با مراحل قبل نباشند.)
 الف: کلمات در سری اول: نشو و نما - شکر - نان - برنج - پسته - عبداللہ - الفبا - نازنین -
 بیماری - طبیب - نامذاری -
 ب: کلمات در سری دوم: بستن - نذر - قربانی - استیک - شوق - پسرک - استاره - قرآن -
 سخنان - دل خود -
 پ: کلمات در سری سوم: سپیده دم - پاسخ - آموزگار - پارسی - آب - نباید - سیما - کلم -
 فراگرفت - بالین - کنفلاوی - باجوس - سپاس - لطف

✓ گرت پایداری است در کارها

شود سهل پیش تو دشوارها

علوی

جمله‌های زیر را بخوان و با توجه به مفهوم، علامت ✓ بزن.

نگاه کردن

خوب دیدن

الف: دیروز فیلم درست کردن کیک اسفنجی را دیدم.

ب: معلم از پنجره رفتار بچه‌ها نسبت به هم را نگاه می‌کرد.

پ: معلم روی پله‌ها نشسته بود و به من نگاه می‌کرد.

ت: حسین با تلسکوپ ستاره‌ها را می‌دید.

شعر چشمه و سنگ، چند بیت است؟ سه بیت
 بیت‌های روح شعر را بنویس.
 به نری چنین گفت با سنگ سخت (در گرم کرده راهی ده ای نیک بخت)
 نجنبدم از سبل زور زهای (کم ای تو که پیش تو جنبم ز جای)
 سنی کند و کارید و کوشش نمود (کز آن سنگ خارا دهی بر کشود)

۸ با کلمه‌ی «بی‌انصافی» دو جمله‌ی متفاوت بنویس. (پرسشی، تعجبی)

پرسشی: چرا تو در این وضعیت بی‌انصافی کردی؟

تعجبی: بی‌انصافی چه چیز است؟

هر یک از واژه‌های زیر به چه معناست؟

الف: اندک‌اندک یعنی: تدریجاً

ب: دم‌به‌دم یعنی: تدریجاً

به تصاویر زیر با دقت نگاه کن. مطالبی که از آن‌ها برداشت کردی را در سه بخش زیر بنویس.

مقدمه	تا به حال به طبیعت دور و اطرافتان دقت کرده‌اید؟ اگر با دقت به اطراف خود خوب دقت کنید درک می‌کنید که خداوند چه نعمت‌های زیبایی به ما
توضیح	اگر در کبرک‌هایی که در گل است نباشد، گل زیبایی خود را از دست می‌دهد اگر خورشید نبود دنیا زیبایی خود را از دست می‌داد.
نتیجه	خداوند هر چه چیز را کرده و بسیار بخشنده است.

بوعلی
شخصیت اصلی داستان:

طیب
پدر و مادر
شخصیت‌های فرعی:

در گذشته
زمان رخدادهای داستان:

پیام داستان:
برای رسیدن به موفقیت باید تلاش کنیم

با توجه به سؤالات داده شده، گزینه‌ی مناسب را مشخص کن.

الف: خوب دیدن، خوب گوش کردن و خوب فکر کردن، ..... است.

(۱) درک و فهم (۲) فهمیدن (۳) مشاهده‌ی خوب (۴) سرآغاز دانایی ✓

ب: در جمله‌ی زیر، منظور از کلمه‌ی مشخص شده چیست؟

«اشک شوق از دیدگان ستاره، فروریخت،

(۱) ستاره‌ی زهره (۲) طیب (۳) مادر حسین (۴) چراغ روشن ✓

پ: «راه‌های دستیابی به شناخت و آگاهی، در کدام گزینه آمده است؟

(۱) شعر و شاعری (۲) علم و تجربه ✓ (۳) تفکر و اندیشه (۴) لطف و محبت

ت: کدام کلمه‌ی زیر با «گذار»، کلمه‌ی معناداری می‌سازد؟

(۱) بنیان ✓ (۲) خدمت (۳) نماز (۴) سپاس

ث: معنای عبارت‌های «قرار از کف دادن، و «سر و کله زدن، به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

(۱) فقیر شدن - دعوا (۲) بی‌تابی - بحث کردن ✓ (۳) شادمان گشتن - شاخ و شانه کشیدن (۴) آرامش یافتن - درگیر شدن

من دوستی دارم که همیشه از او به عنوان بهترین دانش آموز یاد می‌شود. هر کجا می‌روم، می‌تواند نظر همه را جلب کند. او بسیار مؤدب و خوش رو است. او می‌گوید: «بادقت درس می‌خوانم، هر شب چند صفحه مطالعه می‌کنم و به راهنمایی‌های معلم و پدر و مادرم عمل می‌کنم. این رمز موفقیت من است.»

الف: نظر همه را جلب می‌کند، یعنی چه؟

توجه همه را به سمت خود جلب می‌کند.

ب: آیا موفقیت دوست من، رمز دیگری هم می‌تواند داشته باشد؟

بله

پ: در کدام جمله رفتار دوست من، آمده است؟ بنویس.

مؤدب و خوش رو است.

ت: برنامه‌ی درس خواندن شما چگونه است؟

به دلخواه دانش آموز